

Domače vesti.

Postopanje cenzure nam postaja od dne do dne opezzumljivejšo. Zlasti ne moremo razumeti, zakaj nam črta cenzura vesti in članke posnete iz italijanskih listov, in ne samo italijanskih listov iz kraljevstva, temveč tudi take, ki jih posnemamo iz tržaških italijanskih listov. Kaj naš vendar porečno, če nastane bela pega v našem listu celo tamkaj, kjer je stiel članek posnet iz tržaške »Nazione«, ki se tiska celo na istem stroju kot naš list, v naši tiskarni, in ga dobi vsak naš čitatelj prav tako lahko v vsaki tržaški tiskarni, kakor našega.

Teodaj jih cenzura ni črta ne v »Nazione«, ne v našem listu, sedaj pa so ostala nedotaknjena v »Nazione«, dočim pa so bile v »Edinosti« črtane od začitka do konca. Bog ne daj, da bi čitil cenzurno uradu nedostodnost, ali kaj podobnega; ali kolikorodolko enakomernosti bi pa vendar želeli, da bi se vsaj znali ravnati.

Generalni civilni komisar Ciuffelli v Poreču. Z uradno strani se nam sporoča: »Trst, 22. avgusta 1919. — Generalni civilni komisar za Julijsko Benetico, 6. Ciuffelli, je včeraj popoldne izvršil svoje tretje inspekcijsko potovanje, posetivši Poreč. Pred sodečem civilnega komisariata so ga sprejele vse oblasti, med njimi deželni komisar za Istro, Chersich, civilni komisar poškornik Andreoli, župan Tullio Sbisà in brigadni poveljnik poškornik Bosatti. Takoj nato so se zbrali okoli ekscelence Ciuffellija v uradih civilnega komisariata kraljevine zastopstva in se je razpravljalo o vseh glavnih vprašanjih, ki zanimajo življenje in razvoj poreške pokrajine, kakor agrarno vprašanje, zdravstveno vprašanje, vprašanje razsvetljave, vodno vprašanje, vprašanje ribolova, prometovnikov in železnih rudnikov, izboljšanja zemljišč, šolsko vprašanje, vprašanje prometnih poti na suhem in na morju. Za vsako teh bistvenih vprašanj je bil tako začetni delovni načrt, za čigar izvedbo so se zavzeli zastopniki vlade in kraljevine oblasti z omini resnim namenom, ki so vredni prebivalstva, ki je vedno ostalo vdano in je sedaj tako veselo, da je bilo zoreto zedinjeno z materijo domovino. Po posetu občinskega urada je ekscelence Ciuffelli odšel v škofijo, kjer je vrnil škofu mnsgr. Pedersollju njegov poset v Trstu na sedežu generalnega komisariata. Mons. Pedersoll je predstavil ekscelenci Ciuffelliju cerkvene oblasti in ga prosil, da sporoči Nj. V. kralju čustva vdanosti in gvestobe vse duhovščine poreško-pulske škofije. Po posetu na sedežu deželnega komisariata se je ekscelence Ciuffelli poslovil od oblasti, prisrčno pozdravljen tudi s strani prebivalstva.

Automobilski zveza Trst—Opčine. Vsled požara, ki je uničil remizo openske vzpenjače, je popolnoma ustavljen tramvajski promet med Trstom in Opčinami. Da se odpmore temu občutnemu nedostatku, se je uredil med Trstom in Opčinami avtomobilski promet s pomočjo šestih avtomobilov, ki odhajajo vsakih 20 minut z Oberdanovega trga. Od jutri, nedelje, dalje pa bodo najbrž že zopet vozili tramvajski vozovi od zgorle remize do Opčin, tako da bodo avtomobili vozili potem po stari openski cesti samo do križišča te ceste z vzpenjačo. Kdaj se zopet odprti popoln promet na vsaj progi se ne more še reči nikesar, ker ni mogoče dobiti novih strojev. Misli se pa na to, da bi se zgradila nova proga po stari openski cesti, kjer bi se uporabljali lahko tramvajski vozovi sami, brez posebnega stroja. Ta nova proga bi se siskala s staro progo na Škorskijskem vrhu.

Podružnica »Ljudskega odra« pri Sv. Ivanu. V nedeljo, 24. t. m., ob 11 vpisovanje za pevski zbor.

Tržaška kmetijska družba. V nedeljo se je vršil šestletni katinarski kmetovalski. Razgovor je bil pričen točno ob 18 ob priključni pti udeležbi. Govorilo se je o žetvi in škodi, ki jo je povzročilo neugodno vreme za časa žetve in o raznih kmetijskih delih. Pol ure pozneje prišli so tudi gospodje zaupniki. Razpravljalo se je o načini izdelovanja naših domačih vin, o živinoreji, mlekarnstvu, sadjarstvu, goščedelstvu in zelenjadstvu pri nas in v ostali Primorski in Istri, ter se je naglašala potreba skupnega delovanja vseh kmetovalcev na gospodarskem polju v vsej Julijski Benetici. Nato se je debatiralo o socialnem vprašanju in bodoci urodbi človeške družbe, pri čemer se je prišlo do končnega sklepa, da se bo človeška kultura šele tedaj povzpela na višino svoje misije, ko izginijo iz človeškega srca zadnji sledovi zavisti.

Promet v pristanišču. Priplula včeraj: »Venezia L.« iz Benetk, »Famiglia« iz Neapolja. Odplula: »Tebe« v Benetke, »Sant Sasbo« v Pulo.

se ljudem v vsem tem niti sanjalo ni. Vse je dobro, samo da svet ne vidi, in služabnik mora biti zvest gospodarju, ki takointako odgovarja za služabnikove grehe.

Nekega dne je gospodinja prihitela domov vsa brez sapa.

— Pepa! Pepa! — je zaklicala že pri hišnih vratih.

— Tu sem, gospodinja! — se je oglasila Pepa. — Kaj je vendar, za božjo voljo? Varnite si svoje ljubo zdravje! Kako ste se razburila!

— Pepa! Skoti hitro k odvetniku Jelusiču! Naj pride takoj sem, takoj.

— Grem, grem, sladka moja gospa! — je odgovorila čevljarka, in pristavila sama zase: — Kakšna turška sila pa je zopet to?

Vdova je odšla v svojo sobo. Odloživši robec in prekrivši roke je začela nemirno stopati proti sobi. Lica so ji gorela, oči plamtele in prsi so ji silno plale. Na vsak ropot, na vsak korak se je zdržnila in pogledala proti vratom. Končno je vstopil odvetnik.

Vdova je stopila s prekrizanimi rokami predenj:

— Jelusič!

— Kaj je, gospa? — je vprašal mirno odvetnik, — misli sem, da vam hiša gori.

— Ne želite se. Potrebujem denarja.

Utihnil je. Včeraj okoli 18 se je kopal v Barkovijah v bližini Codasa bersajerski četovodja Pedana Klavdi, star 27 let. Drugi vojak, ki se prišil iz morja in se solnili na obrežju, a četovodje se vedno ni bilo. Pogledali so na morje, kjer se je kopal, toda tudi tam ga ni bilo več. Dva njegova prijatelja sta nato skočila v vodo, da bi ga poiskali. Našla sta ga sicer, toda nesrečni četovodja je že bil mrtel. Vojaški zdravnik je ugotovil smrt, nakar so ga odpejali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Zivo apno ga je obilo. Marin Koclančič, star 23 let, stannjoč pri Sv. M. M. Zg. je včeraj korakal ob vozu, na katerem se je peljalo živo apno. Nesreča je hotela, da je kolo sunilo ob kamen. Voz se je zazibal, in živo apno je pljusnilo v ubozega Koclančiča. Revenč je prišla kaplja apna tudi v oko, ki so mu ga na rešini postali dobro izprali, tako da ni nevarnost, da bi izgubil vid. Priporočili so mu pa, naj gre vendar v bolnišnico.

Ta nesrečen »Chianti« Vino »Chianti« ima res veliko moč. Ne samo, da vrže človeka ob tla, če ga pije, temveč večkrat tudi, če samo na nem sedi. Ta poslednji slučaj se je zgodil včeraj. Ivan Benvenuti je sedel na vozu, polnem »Chiantija«. Bil je sicer popolnoma trezen, toda nesreča je hotela, da je padel z voza. Zlomil si je desno roko.

Ponarjevalci petlinih bankovcev. Med drugimi ponarjevalci ki so zbežali čez premirno črto, je bržkone tudi neki Robert Polovič iz Ljubljane, bivši revident na južni železnici. Leta je bil v zvezi z mošтром Gropajom, ki je zelo prično delal v svoji tovarni bankovcev. Polovič je imel našega razširjati te bankovce. Govori se, da jih je veliko spravil čez premirno črto. Ugotovilo se je, da se je tovarna bankovcev nahajala v neki hiši ob Garibaldijevem trgu, toda tisti so zbrisali vse sledove. Opozorjamo naše občinstvo, naj pazi na ponarejene bankovce, ki se prav lahko spoznajo. Večina teh bankovcev je zelo slabo izdelana. Glava italijanskega kralja je precej slabo posneta, a druga stran je izpadla zelo močno. Glavna napaka, po kateri se ponarejeni bankovci prav lahko spoznajo, obstoji v tem, da manka številka v proizvodnem krogu.

Borzna poročila.

V Trstu, 22. avgusta 1919.

Tečaj:

Jadranska banka	250—255
Cosulich (Austroamericana)	605—615
Dalmatia (Parob. dr.)	300—310
Gerolmich	1500—1550
Lloyd	980—1000
Lussino	1500—1560
Martinolich	440—460
Navigazione Libera Triestina	1710—1750
Oceanica	450—465
Premuda	640—655
Triecovich	575—595
Assicurazioni Generali	16500—16750
Rimione Adriatica	3050—3125
Ampelea	430—440
Cement Dalmatia	240—255
Cement Spalato	330—345
Cistiinica petroleja (Raff. Olii. Min.)	1700—1750
Cistiinica riža (Pilatura riso)	350—360
Krka	395—405
Ladjeodelnica v Tržku (Cantiere)	260—280
Tržaški Tramway	220—230
Tržaška tvornica olja	950—1000

Vojaško sodišče.

Razprava proti aretirancem dne 3. in 4. t. m.

Včeraj se je vršila razprava proti nadaljnjim aretirancem dne 4. in 5. t. m.

Vincenc Jerch, star 22 let, iz Trsta, je obtožen, da je izpodbul na stavko delavce v Lloydovem arsenalu in da jim je rekel: »Ne bojte se karabinerjev, teh »jezarov«! Stavka se mora nadaljevati na vsak način!« Branitelj dr. Zennaro, trdi, da ni v tem slučaju merodajno vojaško sodišče, ker je Lloydov arsenal privatno podjetje. Sodišče zavrne to trditve.

Obtoženec trdi, da ni izrekel omenjenih besedi. Karabinerski maršal Alojz Capula, vztraja pri svoji obtožbi. Marj Gandel, vodja iz delavnic »Linoemna«, trdi, da je obtoženec izpodbul delavce na stavko. Lucian Visinini poda pismeno izjavo, da ni obtoženec izpodbul nikogar na stavko in da ni želi karabinerjev.

Sodišče obsodi obtoženca na 8 mesecev zapora.

Obtoženci Karel Novak, Marin Babuder in Viktor Vittori so obtoženi, da so kričali po Korsu: »Hočemo boljše življenje!« Ko so jih aretirali, so našli pri Babuderju nož. Babuder pripoveduje, kako je bil aretiran. Pil je s svojimi prijatelji v gostini. Iz gostine je odšel z Novakom in Vittorijem precej vinjen. Šli so po Korsu in peli neko nedolžno tržaško pesem (tu začne Babuder to pesem peti, toda predsednik ga ustavi). Nanekrat je prišel neki vojak, ki jih je nahučil, da motijo nočni mir in jih aretirali. Odpeljal jih je v mestno zastavljalnico. Tu je planil proti njemu neki bersajler, ki ga je butnil s puškarnim kopitom po glavi. Neki karabiner je poskušal in ga obrnil nadahnil napadov. Iz zastavljalnice so jih peljali v zapore v ulici Coroneo. Orožje, ki so ga našli pri njem, ni orožje, temveč orožje, ki ga on rabi pri delu za dviganje vred na pleča.

Karabinerski maršal Alojz Moretti trdi, da je slišal obtoženca, kako so kričali: »Hočemo boljše življenje!« in kako so pelali druge ljudi. Obtoženec izjavlja, da so prične izpovedbe lažljive. Priča vztraja pri svojih trditvah. Trdi tudi, da ni obtoženec nitiče pretepal. Branitelj, dr. Zennaro, zahteva, naj se vnese ta izjava v zapisnik, ker je že znan tudi vojak, ki je Babuderja butnil s puškarnim kopitom.

Vojaški obtožitelj izjavlja, da je obtožnica ute-

— Denarja? Saj vam ga da Joso.

— Jelusič! Ne mučite me. Potrebujem veliko denarja. Joso nima toliko.

— Veliko? Ali čemu? — je nadaljeval odvetnik, skrivaj motreč razburjeno žensko.

— Čemu? Čemu? Zakaj me vprašujete? Dajte!

— Ali ste čudna. Vi zahtevate od mene veliko denarja, in jaz kot upravitelj zapuščine, ki še ni razdeljena, imam menda vendar pravico, da vprašam, čemu?

— Pustite odvetniška zavijanja, dajte mi denarja, — je udarila vdova srdito z nogo ob tla.

— Ne morem drugače, kot da vas ponovno vprašam, čemu?

— Sedite, — je dejala razburjena žena. — Vi vrag!

Povesivši oči v tla, se je naslonila s hrbtom na omaro in nadaljevala, dočim jo je odvetnik s povešeno glavo pozorno poslušal:

— Bila sem pri... stotniku. Dal me je poklicati. Bil je zelo hladen. Komaj me je pogledal. To me je bolelo, ker brez tega človeka ne morem živeti. Rekel mi je, da je konec naše Hubezni. Bilo mi je tako, kakor da me je udarila strela iz jasnega, kako da nimam piti kapljice krvi več v sebi. Vprašam ga, zakaj.

(Dalje.)

meljena. Branitelj predlaga, naj se obtoženci oprosti, ker se lahko kriči »Hočemo boljše življenje!« ko se rušijo komunistične vlade, da se zopet postavijo na prestol osvojeni Habsburžani.

Albin Krušovnik, strojnik je obtožen, da je zmerjal karabinerje. Obtoženec trdi, da je samo protestiral, ko je videl, da pretepa skupina mladih ljudi nekega starca.

Sodišče obsodi Babuderja in Novaka na 3 mesece, a Vittorija na 2 meseca zapora. Kazen je pogojna. Obtoženec Krušovnik je oproščen.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pris. vijbina L 2.—.

PISALNE mize in pisarniška oprava se proda. Naslov pove ins. odd. »Edinosti«. P 132

BREJA krava, velike pasme, posebno pripravna za vproso, se proda takoj. Vika Schultze, Orljan pri Trstu št. 299. 3992

ISCE se vajenec za trgovino klobukov. K. Cvenkel, Corso V. E. III. št. 28. 3990

CEVLJARSKA KOPITA so na prodaj, približno 80 parov več vrst. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3991

UČITELJ povčuje otroke ljudske šole. Pride tudi na dom. Cene zmerno. Pojasnila: Sv. Ivan Spodnji 628 L. 3973

VSADKANJI DOHODI SOB in posameznih delov poljstva, novih in rabljenih, v najboljšem stanu. Pribodni dohod kuhinjske oprave. — Stalna razstava najrazličnejših predmetov. — Sprejemajo se ponudbe. — Vsakdanje dražbe od 10-12 in od 17-19. Ulica Chiozza št. 7. Telefon 34-92. P 131

SLAVICA. Vsakovrstne slovanske knjige kupuje dr. O. B. Corgnati v Vidnu (Udine). 3306

KROJAČNICA Avgust Štular ul. S. Francesco d'Asisi št. 34. III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

SLOVENKA, MODISTKA se priporoča cenjenim damam v mestu in okolici. Ulica Alessandro Volta št. 2 V. nadstr., vrata 19.

KROJAČ PAVEL PESTOTNIK, ul. Gatteri 44, se priporoča slavnemu občinstvu iz mesta in okolice. 3983

Išče se

VRATAR

Ul. Sv. Frančiška Asiškega 20, I.

Kupujem prizmatične daljnogled

OPTIK — HIRSCH

ulica Mazzini št. 36 (ex Nuova)

Ženitvena ponudba.

Vdovec, 46 let star, posestnik in trgovec, dobro sročeno, se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo brez otrok, ki bi imela veselje do manufakturne trgovine. Šivilje imajo prednost. — Cenj. ponudbe naj se pošljejo na inser. oddelček Edinosti pod šifro »Pridne roke«.

Ferdo Kleinmayrjeva

SLOVNICA

italijanskega jezika zelo pri otna in praktična — z vajami, razgovori, pismi, besednim zakladom in z 2500 izrazi je pravkar izšla. Prodaja in razpošilja jo J. Štoka, Trst, ul. Milano. Cena je L 3.60, vezana L 4.50. Po pošti 50 stot. v.č.

Javen ples

se priredi jutri, 24. avgusta v Koprivi na Krasu. Svira godba iz Sv. Križa. K obilni udeležbi vabijo MLADENICI.

UMETNI ZOBJE

z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki koncesionarni ZOBOZDRAVNIK

TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserna) 13, II. Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poročitvom

vabi na svoj

redni občni zbor

ki se bo vršil 2. septembra 1919 ob 14 v zadrugi pisarni v Postojni.

Dnevni red.

1. Poročilo ravnateljstva s predložitvijo bilance za 36. upravno leto 1918.
2. Poročilo nadzornistva.
3. Sklepanje o teh poročilih.
4. Sklepanje o razdelitvi dobička.
5. Volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev članov nadzornistva.
7. Predlogi zadrugičkov.

Pripomba: V slučaju nesklepčnosti ob določenih uri, se bo vršil eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo brezpogojno sklepal.

Ravnateljstvo.

Novo pogrebno društvo pri Sv. Ivanu

na Ferdeniču št. 1201

vabi na svoj

X. redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, 24. avgusta 1919, ob 10 predpoldne v prostorih Gospodarskega društva na Ferdeniču.

Dnevni red.

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Volitev odbora in nadzornistva.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Javen ples

priredi mladina v Stomažu na Krasu jutri, 24. t. m.

K obilni udeležbi vabijo prireditelji.

PFaff

Siraj za živjanje in vzanje pravi nemški uzorci

Seldel & Neumann in

„Singer“ Gast & Gasser

Bogata zaloga vseh potrebštin. Tridka ustanovljen t. 1878

Mehanika delavnica za vsako popravilnja.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ul. Campanie 19

Javen ples

se bo vršil jutri, v nedeljo, 24. t. m., in ponedeljek, 25. t. m., pri »Tirolcu«, Sv. M. M. Zgornja 76.

K obilni udeležbi vabi mladina.

„ETERNIT“

Zaloga je nanovo preskrbljena z navedenim materijalom.

Trst, trg Vittorio Veneto št. 4

(Prej trg delle Poste)

V. JANACH & Co. — Telef. 2242.

ZOBOZDRAVNIK

D. MRAČEK TRST

Corso 24, I. nadstropje

Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.

Brezplačno izdiranje zob, plimobiranje in umetni zobje

POZOR!

Velika podružnica v Božjempolju pri Proseku trvdke

G. WEKS v Trstu, ul. Valdirivo št. 23, telefon 29-78,

naznanja svojim naročnikom, da je njena zaloga dobro preskrbljena z najrazličnejšimi vini, belimi in rdečimi, žganjem, marsalo in vermu-

tom po konkurenčnem cenah.

Lep izlet v Boljunec!

V nedeljo 24., in ponedeljek 25. t. m.

se bo vršil

VELIK JAVEN PLES SV. TILHA.

Za obilno udeležbo se priporočajo

DOMAČI FANTJE.

novi, s 5 sobami in kuhinjo, z dobro ideoč

trgovino jestvin, vse priprave za podjetje,

napeljava plinskih cevi, s plinom in vodo in

100 kvadratnimi sežnji vrta je radi selitve

na prodaj. Kje, pove inseratni odd. Edinosti.

! ZLATO, SREBRO in DRAGULJE !

kupuje po najvišjih cenah dobroznana

urarna in zlatarna A. POVI, Barvna 3.

Javen ples s tombolo

se bo vršil 31. t. m. Sv. Križu pri Trstu.

Tombola 200 L, činkvina 100 L. Vršilo se

bo na glavnem trgu. — Svira godbeno

društvo »Lira«.

Dr. FRANZUTTI

ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino

Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste.

Tehniški vodja A. Jouscher, dolgoletni

asistent Dr. J. Črnaka. — Izdiranje zob

brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

Svetolovansko gosp. društvo »Narodni

dom« pri Sv. Ivanu pri Trstu

Išče

KRČMARJA.

Nastop s prvim oktobrom t. l.

Prošnje je vložiti pri odboru ome-

njenega društva vsaj do 15. sept.

Pojasnila glede pogojev daje odbor.

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30,000,000. Reserve K 8,500,000

Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicol 3

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljub-

ljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar

Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle